ISSN 2029–1701 (print)
ISSN 2335–2035 (online)

Mokslinių straipsnių rinkinys
VISUOMENĖS SAUGUMAS IR VIEŠOJI TVARKA
PUBLIC SECURITY AND PUBLIC ORDER
2012 (7) Scientific articles

AKTYVAUS MOKYMOSI METODŲ NAUDOJMAS RENGIANT POLICIJOS PAREIGŪNUS

Viačeslav Čigrin*

Mykolo Romerio universiteto Viešojo saugumo fakulteto Valstybės sienos apsaugos katedra
Putvinskio g. 70, LT-44211 Kaunas-ACP
Telefonas (8-37) 303442,
Elektroninis paštas: cigrin@mruni.eu

Santrauka. Dėstytojo profesija yra sudėtinga tačiau kartu ir reikšminga. Anksčiau prioritetinė reikšmė buvo teikiama žinių perteikimui, kiekybei, mokymui. Taip buvo sukurta terpė tradicinei didaktikai ir reprodukciniams mokymo metodams. Dėstytojas dominuoja ir įsakinėja, o studentas paklūsta ir vykdo. Šiuolaikinės Lietuvos švietimo nuostatos grindžiamos modernia didaktika, pabrėžiant glaudų santykį tarp ugdymo turinio ir metodų. Aukštoji mokykla tampa nuolat besimokančia organizacija, kurioje naudojami naujausi ugdymo metodai, taikomos įvairios technologijos. Šio straipsnio tikslas yra naujų mokymosi metodų diegimas Viešojo saugumo fakulteto studijų procese ir pasiektų rezultatų analizė. Straipsnyje nagrinėjami aktyvaus mokymosi metodų panaudojimas nagrinėjant temą „Šaunamojo ginklo ir specialiųjų priemonių panaudojimo teisėtumas“ bei šių metodų rezultatai, gauti eksperimentinėje bei kontrolinėje grupėse.

Pagrindinės sąvokos: studijų procesas, aktyvaus mokymosi metodai, studentai**.**

ĮVADAS

Nuo šalies švietimo sistemos ugdymo turinio iš esmės priklauso šiuolaikinė pilietinė, demokratinė tautos savimonė bei gyvensena. Aukštoji mokykla, kurioje ugdomas ateities visuomenės žmogus, ilgą laiką vyravusią nuostatą „gyventi čia ir dabar“ keičia nuostata ugdyti asmenybę sugebančią laisvai ir prasmingai veikti kintančioje socialinėje ir kultūrinėje aplinkoje. Gyvendami XXI amžiuje, kuris vadinamas „informacijos amžiumi“ nuolatinė kaita valstybėje ir visuomeniniame gyvenime skatina ugdyti naujus įgūdžius: priimti ir valdyti informaciją, išsirinkti tai, kas reikšminga ir svarbu, nes naujų mokymo (-si) metodų ir netradicinių vertinimo būdų diegimas visais švietimo sistemos lygmenimis yra vienas iš politinių reikalavimų, keliamų universitetinėms studijoms Europos Sąjungoje (toliau ES).[1] Aukštoji mokykla tampa nuolat besimokančia organizacija[2], kurioje naudojami naujausi ugdymo metodai, taikomos įvairios technologijos[3]. Reikalavimas reformuoti aukštąją mokslą Europoje, siekiant, kad jis taptų pasauliniu standartu, neatsiejamai susijęs su bendros

[1] Leliūgienė, I., Baršauskienė, V. (2007) The role of the university in community development Responding to the challenges of globalization // Higher Education and National Development:// universities and societies in transition, , London and New York: Routledge Taylor and Francis Group.
[2] Aukštojo mokslo ateitis: vizija 2020-iesiems 2007, British Council
[3] Geoffrey, P., (2007) Šiuolaikinis mokymas: praktinis vadovas, , Vilnius: Tyto Alba.

europinės universitetinės erdvės sukūrimo ir aukštąjį mokslą teikiančių institucijų reformavimo būtinybe[4].

Įvairūs pastaruosius dešimtmečius vykstančių universitetinių studijų pokyčių aspektai, požiūrio į mokymą (-si) pokyčiai ir jų svarba, naujas mokymo (-si) turinys, formos ir stiliai bei besimokančiųjų vaidmuo šiuolaikinėje visuomenėje buvo nagrinėti daugelio Lietuvos mokslininkų, pvz. R. Laužacko (2000)[5], M. Teresevičienės ir G. Gedvilienės (1999, 2003)[6], L. Jovaišos (2001)[7], P. Jucevičienės (1997)[8] ir kt. Iš užsienio šalių mokslininkų paminėtini P. Jarvis (1998)[9], C. K. Knapper ir A. J. Cropley (2000)[10], J. Field (2002)[11], ir kt. darbai, kuriuose analizuotas JAV, Kanados, Didžiosios Britanijos, Olandijos, Vokietijos ir kt. šalių vykstantis universitetinių studijų ugdymo paradigmos poslinkis nuo tradicinio mokymo ir rengimo proceso, kurio centre yra dėstytojas – žinių perteikėjas, prie netradicinio mokymo, t. y. mokymosi proceso, kurio centre yra dėstytojas – mokymo (-si) moderatorius; nuo susikoncentravimo į didaktinius įgūdžius ir formalias programas į sukūrimą mokymo (-si) aplinkos, kurioje mokoma, kaip mokytis, o mokymo programos neapsiriboja vien kartojimu ir žinių išlaikymu, bet, remiantis A. Giddens[12], suteikia pagrindinius įgūdžius būtinas kognityvines ir emocines kompetencijas (Ramsden, 2000[13]; Field, 2002[14]). „Pagrindinės kompetencijos – daugiafunkcinė žinių, gebėjimų ir nuostatų visuma, būtina kiekvienam asmeniui tam, kad jis jaustų pasitenkinimą savo gyvenimu ir siektų tobulėti, aktyviai dalyvautų visuomenės gyvenime, susirastų tinkamą darbą“ (iš Europos Komisijos švietimo ir kultūros direktorato B darbo grupės apžvalgos)[15]. Kompetencija (arba kompetentingumas) – dinamiškas žinių, gebėjimų, vertybių ir požiūrių derinys, įgalinantis tinkamai atlikti veiklą[16]. Studijų metu, svarbiausi ugdomų ir plėtojamų kompetencijų komponentai yra:

• tam tikro dalyko žinios, jų supratimas;

[4] Buršaitienė N., Teresevičienė M. (2004) Innovative Learning and Assessment in Higher Education. Tiltai. Priedas: Mokslo darbai, Nr. 19. Klaipėda: KU.
[5] Laužackas R. (2000*)* Mokymo turinio projektavimas. Standartai ir programos profesiniame rengime. Kaunas: VDU.
[6] Teresevičienė M., Gedvilienė G. (1999) Mokymasis bendradarbiaujant. Vilnius: Garnelis.
Teresevičienė M., Gedvilienė G. (2003) Mokymasis grupėse ir asmenybės kaita. Monografija. Kaunas: VDU
[7] Jovaiša L., 2001, Ugdymo mokslas ir praktika. Vilnius: Agora.
[8] Jucevičienė P. (1997) Ugdymo mokslo kaita. Kaunas: KTU.
[9] Jarvis P. (1998) Paradoxes of Learning: On Becoming an Individual in Society. San Francisco: Jossey-Bass Publishers.
[10] Knapper C. K., Cropley A. J. (2000) Lifelong learning in Higher Education. 3rd ed. London: Kogan Page.
[11]Field J. (2002) Life Long Learning and the New Educational Order. London: Kogan Page,
[12]Giddens A. (2005) Sociologija Vilnius: Poligrafija ir informatika
[13] Ramsden P. (2000) Kaip mokyti aukštojoje mokykloje. Vilnius: Aidai
[14] Field J. (2002) Life Long Learning and the New Educational Order. London: Kogan Page
[15] Panorama Series.(2008) Luxembourg: Office for Official Publications of the Communities, p. 12
[16] Glossary of Common Terms for Prior Learning Assessment and Recognition. (2002) University of Saskatchewan(Canada). .[žiūrėta 2011-10-06] Prieiga per internetą:<http://www/extension.usask.ca/ExtentionDivision/resources/PLAR/glossary.html>

• turimų žinių taikymo tam tikrose situacijose gebėjimai;

• vertybės ir požiūriai.

Kompetencija yra sudėtinė kvalifikacijos dalis. Kadangi policijos pareigūnui duota teisė išskirtiniais atvejais panaudoti šaunamąjį ginklą, labai svarbu, kad kiekvienas studentas aiškiai žinotų šaunamojo ginklo panaudojimo teįsėtumo sąlygas. Būtinumas panaudoti prievartą gali kilti įvairiose situacijose, pvz., jėga priverčiant asmenį vykdyti teisėtą reikalavimą; atremiant pavojingą kėsinimąsi; sulaikant asmenį, padariusi teisės pažeidimą ir vengiantį sulaikymo, stabdant automobilį ir kt. Už neteisėtus veiksmus pareigūnams, įstatymų nustatyta tvarka, gali būti taikomos drausminės, administracinės, materialinės arba baudžiamosios atsakomybės priemonės. Nusikaltimo ir nusikaltimo sudėties teisinių kategorijų supratimas padeda suvokti, kad tam tikros aplinkybės šalina veikiančiojo baudžiamąją atsakomybę ne todėl, kad jose nebūtų įmanoma įžvelgti nusikaltimo sudėties, o dėl tos priežasties, jog esant šioms aplinkybėms nyksta tiek pavojingumo, tiek priešingumo teisei požymiai. Visos užsienio valstybės baudžiamuosiuose įstatymuose numato aplinkybes, šalinančias baudžiamąją atsakomybę. Jų skaičių nulemia valstybės teisės sistema, teisinės tradicijos ir papročiai. Praktiškai visų valstybių baudžiamuosiuose įstatymuose numatyta būtinoji gintis ir būtinasis reikalingumas, tokios valstybės pvz. kaip Vokietija, Danijos numato tik šias dvi aplinkybes. Tačiau didžioji dalis valstybių baudžiamuosiuose įstatymuose išskiria ir kt. aplinkybes, kurioms priskirtini pvz. įsakymo ar profesinės pareigos vykdymas (Japonija, Olandija, Gana, Indija, Alžyras, Gabonas), nusikaltėlio sulaikymas (Zambija, Estija, Ukraina, JAV, Švedija) ir nukentėjusiojo sutikimas (Indija, Sudanas), o prie retesnių – savos teisės realizavimas (Gana), karinio įsakymo vykdymas (Švedija), nusikaltimo imitacija (JAV). Lietuvos Respublikos Baudžiamasis Kodeksas, įsigaliojęs nuo 2003 m. sausio 1 d. išskiria tokias baudžiamąją atsakomybę šalinančias aplinkybes: būtinoji gintis, asmens, padariusio nusikaltimą, sulaikymas, profesinių pareigų vykdymas, būtinasis reikalingumas, teisėsaugos užduoties vykdymas, įsakymo vykdymas, pateisinama profesinė ar ūkinė rizika, mokslinis eksperimentas (BK 28-35 str.)[17]. Tačiau, teisinės kalbos sudėtingumas, formalaus požiūris į studijų procesą mažina susidomėjimą šiuo klausimu, dėl ko mažėja studijų rezultatų lygis.

Darbo aktualumą lemia mokslinių tyrimų aktyvaus mokymosi veiksmingumo stoka. Mokslinėje literatūroje kol kas nėra išsamesnių studijų, analizuojančių sąsajas tarp aktyvaus

[17] Lietuvos Respublikos baudžiamasis kodeksas. (2009).Vilnius: Saulelė

mokymosi metodų naudojimo ir gautu studijų rezultatų. Todėl egzistuoja nuomonė, kad ši tema yra tiek aktuali, tiek dar nėra visapusiškai išanalizuota.

Tyrimo hipotezė: naudojant aktyvaus mokymosi metodus, eksperimento metu gauta objektyvi informacija prisidės prie studentų teisinės kompetencijos ir vidinės motyvacijos studijoti formavimo.

Tyrimo tikslas yra nustatyti aktyvaus mokymosi metodų naudojimo rezultatus nagrinėjant temą „Šaunamojo ginklo ir specialiųjų priemonių panaudojimo teisėtumas“ Viešojo saugumo fakultete.

Tyrimo uždaviniai:

- Atrinkti aktyvaus mokymosi metodus, kurie bus naudojami studijų procese dėstant temą „Šaunamojo ginklo ir specialiųjų priemonių panaudojimo teisėtumas“.
- Suskirstyti pirmo kurso studentus į dvi grupes: eksperimentinę ir kontrolinę.
- Palyginti ir išnagrinėti tyrimo metų gautus studijų rezultatus.

TYRIMO METODIKA

Tyrimas buvo atliktas Mykolo Romerio universiteto Viešojo saugumo fakultete 2010-2011 m.m. Jame dalyvavo 119 nuolatinių Teisės ir policijos veiklos studijų programos studentų, iš jų – 56 merginos ir 63 vaikinai.

Pirmame mokslinio tyrimo etape buvo apžvelgti aktyvaus mokymosi metodai[18] dažniausiai naudojami studijų procese ir motyvuotai atrinkti taikytini tyrimo metu:

- Paskaita. Naudojama kai svarbiausias mokymo tikslas yra suteikti informaciją; kitais būdais mokymo medžiaga nėra prieinama; tenkina trumpalaikio įsiminimo tikslą; kai būtina pateikti tam tikros srities įžangines pastabas ar nurodyti mokymosi kryptis.
- Grupės diskusija. Skatina besimokančiuosius priimti atsakomybę už savo mokymąsi; skatina grupės narius dalintis mintimis; skatina atskirų asmenų priklausomybę grupei; padeda išvystyti pasitikėjimą savo jėgomis. Studentai geriau atsimena, kai diskutuojama grupėse (50 proc.), išbandoma praktiškai (75 proc.), studentas moko kitus arba tai, kas išmokta, pritaiko iš karto (90 proc.).
- Vaidmenų atlikimas. Besimokantieji gali sulaukti patarimų ar kritikos; atliekant konkrečią praktinę veiklą suteikiama tam tikro kryptingumo tikslingam elgesiui; įsijaučiama į kitų asmenų požiūrius bei motyvus.
- Atvejo analizė. Objektyvus žvilgsnis į problemą arba į įvairias aplinkybes; padeda pasikeisti idėjomis apie sprendimus, susijusius su darbo atlikimu.
- Seminarai. Padeda vystyti gebėjimus, susijusius su argumentavimu, pranešimo rengimu.

[18] Petty G.(2007) Šiuolaikinis mokymas. Vilnius: Tyto Alba.

Mokslinės literatūros analizei atlikti buvo taikyti lyginamasis analitinis, turinio analizės, aprašomasis ir apibendrinimo metodai.

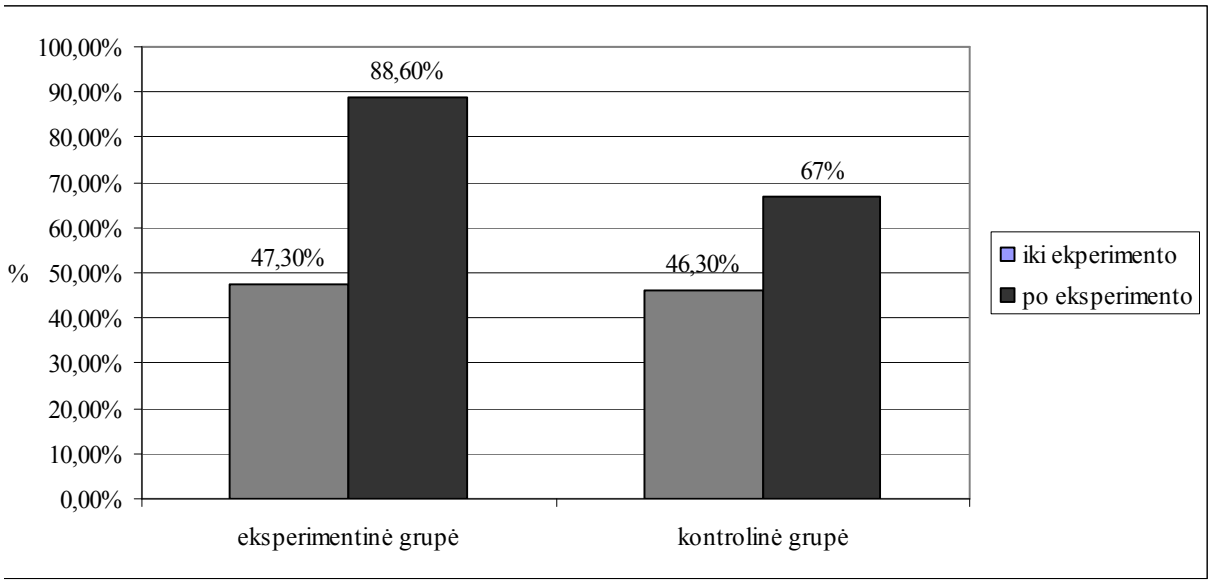
Antrame etape buvo atrinktos ir suformuotos dvi studentų grupės, dalyvausiančios eksperimente - eksperimentinė ir kontrolinė. Po testavimo nustatytas teisinių žinių lygis abejose grupėse iki ir po eksperimento. Siekiant nustatyti studentų savęs įvertinimą ir motyvaciją studijuoti buvo taikytas anketinės apklausos metodas. Kiekvienai studentų grupei prieš tyrimą buvo paaiškintas tyrimo tikslas, anketos pildymo metodika, pabrėžtas apklausos slaptumas, anonimiškumas. Šiame tyrime panaudoti statistinių duomenų analizės ir lyginamasis metodai. Statistinė analizė atlikta bazių valdymo sistema „Microsoft Access 7.0 for Windows. Studento „t“ kriterijus taikytas hipotezei apie vidutinių reikšmių lygybę tikrinti. Statistiškai patikimomis buvo vertinamos $p<0,05$ reikšmės.

Tyrimo metu paaiškėjo, kad pasaulyje, profesinio mokymo srityje, kompetencija yra lemiamas faktorius. Kompetentingumo komponentai yra intelektas ir įgūdžiai. Kompetencija yra ne tik žinių, gebėjimų ir įgūdžių sintezė, bet ji apima ir motyvacijos, estetinius, socialinius ir elgsenos faktorius[19]. Studentų kognityvinę komponentą užtikrina profesionalios teisės srities žinios ir pakankama patirtis. Siekiant stiprinti praktinį studijų pobūdį ir nukreipti studentų protinę veiklą į paiešką, mokslinius tyrimus, savarankiškumo plėtrą, naudojant įvairias dėstytojo darbo su studentais organizavimo formas taikytini aktyvaus mokymosi metodai. Po atlikto anketavimo buvo nustatyta, kad dauguma studentų žino apie aktyvaus mokymosi metodus. Taip pat paaiškėjo kad dažnai studentai pasyviai išklauso ir fiksuoja žinias, kurias jiems perteikia dėstytojas. Dalis studentų gana dažnai, tik išklauso dėstytoją, net nefiksuodami žinių. Aktyviai diskutuoja ir užduoda klausimus tik santykinai maža respondentų dalis. Potencialiai 78,5% studentų suvokia naujų studijų formų poreikį ir yra pasirengę būti aktyvūs praktinių užsiėmimų metu. Formuojant būsimųjų pareigūnų teisinės kompetencijos sistemą, būtina reformuoti studijų procesą, remiantis konceptualumo, sistemingumo, efektyvumo, atkuriamumo ir valdymo principais. Sėkmingas sistemos funkcionavimas priklauso nuo motyvacijos[20] - teisinių žinių orientavimo į profesionalumo stiprinimą; aktyvizacijos - pažinimo funkcijos stiprėjimo naudojant aktyvaus mokymosi metodus; diagnostikos, analizes ir rezultatų vertinimo adekvatumo.

Vienas iš sėkmingo aktyvaus mokymosi metodų naudojimo kriterijų yra teorinių žinių įsisavinimo lygio didėjimas. Lyginamoji teisinių žinių analizė tarp eksperimentinės ir kontrolinės grupių parodė žymiai didesni žinių lygį eksperimentinėje grupėje (1 pav.)

[19]Guide to Terminology Usage in the Field of Credential Recognition and Mobility. (2002) Canadian International Centre for International Credentials,. .[žiūrėta 2011-09-14] Prieiga per internetą:<http://www.cicic.ca/pubs/guidt_en.stm>
[20]Atkinson J. W., Feather N. T. (eds). (1966) A theory of achievement motivation. N.Y.: Wiley.391
Maslow, A. H. (1943) A theory of human motivation. Psychological Review, Vol 50(4), Jul, 370-396
Хекхаузен Х. (2003) Мотивация и деятельность / Мастера психологии. Москва

ISSN 2029–1701 (print)
ISSN 2335–2035 (online)

1 pav. Eksperimentinės ir kontrolinės grupės teorinių žinių testavimo vidurkis

Jeigu prieš eksperimentą kontrolinis testavimas eksperimentinėje ir kontrolinėje grupėse parodė pakankamai vienodą teisinių žinių lygį atitinkamai (47.30% ir 46.30%), po eksperimento matomas ryškus žinių lygio skirtumas (atitinkamai 88.60% ir 67%). Šis testavimas parodė vidurkio rodiklių skirtumo patikimumą tarp eksperimentinės ir kontrolinės grupių. Apskaičiuotas Studento kriterijus t = 2,7 ir yra didesnis nei teorinis t = 2,02 pateiktas skirstinio reikšmių lentelėje.

Kognityviojo-valinio komponento formavimas patikrintas modeliuojant specifinę praktinio pobūdžio situaciją, kuri atsispindi gebėjimus suformuluoti, analizuoti ir išspręsti mokymo užduotis. Vertinimo kriterijai buvo: gebėjimas rasti tinkamą problemos sprendimo būdą, pagal galiojančius teisės aktus, gebėjimas išvardinti įstatymus, remiantis kuriais priimtas atitinkamas sprendimas; specialios terminologijos naudojimas, asmeninis požiūris į problemą, gebėjimas sumodeliuoti analogišką situaciją. Maksimalus balų skaičius yra 10.

Eksperimentinės grupės rezultatai buvo ryškiai aukštesni negu kontrolinės grupės. Sprendžiant užduotį kontrolinės grupės nariai apsiriboja 1-2 kriterijais. Eksperimentinės grupės studentai pasižymėjo užtikrintu specialios terminologijos naudojimu, jiems nesukėlė sunkumų įvertinti situacijos teisinę padėtį. Pastarosios grupės studentai išsiskiria užtikrintu gebėjimu savarankiškai modeliuoti teisinę problemą. Teisinių situacijų modeliavimo skirtumai tarp kontrolinės ir eksperimentinės grupių statistiškai skiriasi, t apskaičiuotas - 7,25, yra didesnis teorinio t - 2,02, p> 0,05 (1 lentelė).

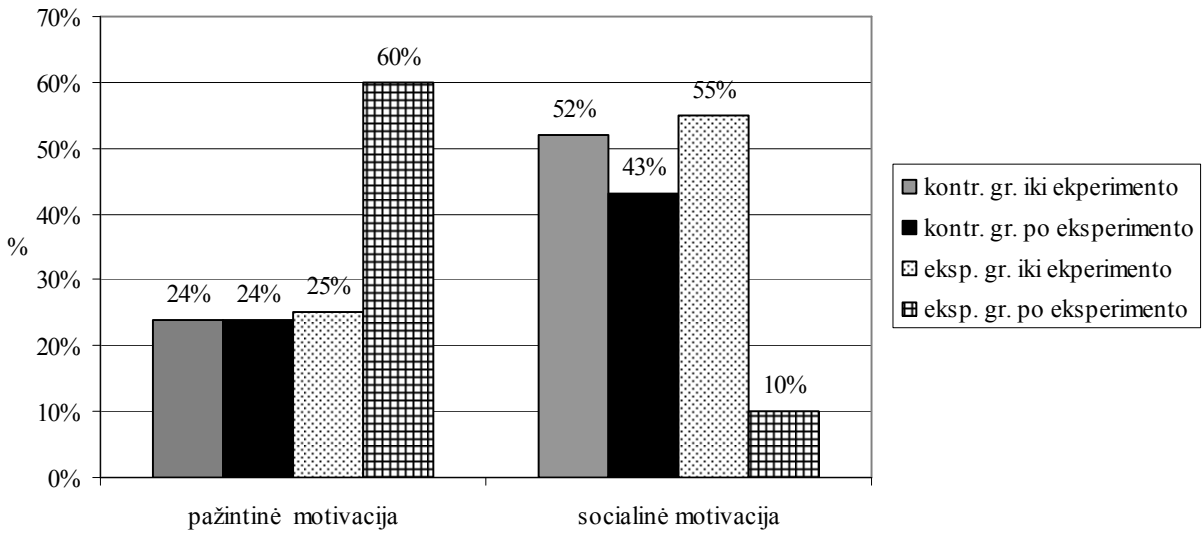
ISSN 2029–1701 (print)
ISSN 2335–2035 (online)

Mokslinių straipsnių rinkinys
VISUOMENĖS SAUGUMAS IR VIEŠOJI TVARKA
PUBLIC SECURITY AND PUBLIC ORDER
2012 (7) Scientific articles

1 lentelė. Kognityviojo-valinio komponento formavimo rezultatai

Grupės	T	q	m	t	p
Eksperimentinė	4.45	0.53	0.12	7.25>2.02	
Kontrolinė	3	0.8	0.18		

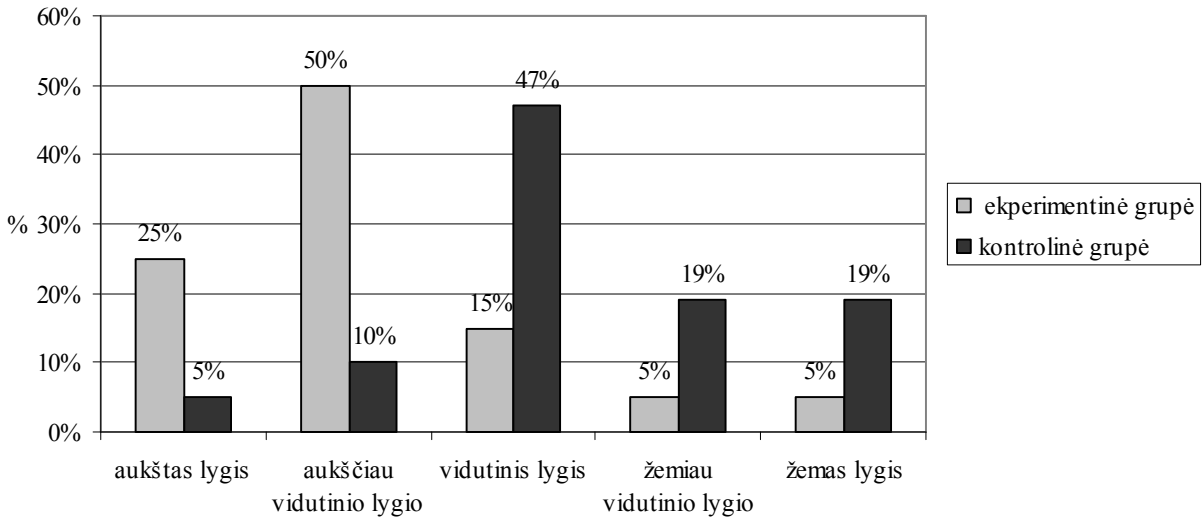
Teisinės kompetencijos formavimo sėkmę lėmė studentų motyvacijos dinamika siekiant įgyti teisines žinias. Studentų mokymosi motyvacijos dinamikos pokyčiai parodyti pateiktame grafike (2 pav.).

2 pav. Studentų mokymosi motyvacijos dinamikos pokyčiai eksperimentinėje ir kontrolinėje grupėse

Studentų pažintinė mokymosi motyvacija pakito iš išorės į vidinę ir prieš tyrimą eksperimentinėje grupėje buvo 25%, po tyrimo išaugo iki 60%; kontrolinėje grupėje nepakito ir liko atitinkamai 24%. Socialinė mokymosi motyvacija pakito iš socialinės į pažinimo, prieš tyrimą eksperimentinėje grupėje buvo 55%, po tyrimo sumažėjo iki 10%, tuo tarpu kontrolinėje grupėje pokyčių dinamika ženkliai mažesne atitinkamai 52% ir 43%.

Formuojant būsimųjų pareigūnų teisinės kompetencijos sistemą, asmeninis studentų teisinių žinių vertinimas pateiktas (3 pav.)

3 pav. Eksperimentinėje ir kontrolinėje grupėse teisinių žinių asmeninis vertinimas po tyrimo

Eksperimentinėje grupėje palyginus su kontroline grupe daugiau studentų, kurie įvertino savo teisines žinias aukštai - 25% ir 5% atitinkamai, ir virš vidutinio lygio - 50% ir 10% atitinkamai. Taip pat eksperimentinėje grupėje palyginus su kontroline grupe mažesnis studentų skaičius, kurie įvertino savo žinias kaip žemo ir žemiau vidutinio lygio – 5% ir 19% atitinkamai.

IŠVADOS

Tyrimo metų gauti rezultatai patvirtino teisinės kompetencijos formavimo tarp Viešojo saugumo fakulteto studentų efektyvumą.

Gauti rezultatai rodo, kad teorinių žinių įsisavinimo lygis eksperimentinėje grupėje ženkliai išaugo paliginus su kontroline grupe. Testavimas parodė vidurkio rodiklių skirtumo patikimumą tarp eksperimentinės ir kontrolinės grupių.

Taip pat išaugo studentų skaičius eksperimentinėje grupėje pas kurias pažintinė mokymosi motyvacija pakito iš išorės į vidinę, kai tuo tarpu kontrolinėje grupėje praktiškai nepakito. Pakito ir socialinė mokymosi motyvacija iš socialinės į pažinimo.

Studentų teisinių žinių asmeninis vertinimas eksperimentinėje grupėje palyginus su kontroline grupe ženkliai aukštesnis. Taip pat eksperimentinėje grupėje palyginus su kontroline grupe mažesnis studentų skaičius, kurie įvertino savo žinias kaip žemo ir žemiau vidutinio lygio.

Teigiami rezultatai formuojant kognityvųjį-valinį, reprodukcinį ir veiklos komponentus yra teoriškai pagrįsti ir statistiškai patvirtinti.

Apibendrinus asmeninę patirtį, taikant aktyvaus mokymo/si metodus, galima teigti, kad jie skatina mokymosi motyvaciją, domėjimąsi studijų dalyku, studentų iniciatyvą, kūrybiškumą, skatina tobulinti savo įgūdžius.

LITERATŪRA

1. Atkinson J. W., Feather N. T. (eds). (1966) *A theory of achievement motivation*. N.Y.: Wiley,. 391 p.
2. Aukštojo mokslo ateitis: vizija 2020-iesiems (2007), British Council
3. Buršaitienė N., Teresevičienė M. (2004) *Innovative Learning and Assessment in Higher Education*. Tiltai. Priedas: Mokslo darbai, Nr. 19. Klaipėda: KU.
4. Field J. (2002) *Life Long Learning and the New Educational Order*. London: Kogan Page,.
5. Geoffrey, P., (2007) *Šiuolaikinis mokymas: praktinis vadovas*, , Vilnius: Tyto Alba.
6. Giddens A. (2005*) Sociologija* Vilnius: Poligrafija ir informatika.
7. *Glossary of Common Terms for Prior Learning Assessment and Recognition*. (2002) University of Saskatchewan(Canada). .[žiūrėta 2011-10-06] Prieiga per internetą:<http://www/extension.usask.ca/ExtentionDivision/resources/PLAR/glossary.html>
8. *Guide to Terminology Usage in the Field of Credential Recognition and Mobility*. (2002) Canadian International Centre for International Credentials,. .[žiūrėta 2011-09-14] Prieiga per internetą:<http://www.cicic.ca/pubs/guidt_en.stm>
9. Jarvis P. (1998) *Paradoxes of Learning: On Becoming an Individual in Society*. San Francisco: Jossey-Bass Publishers.
10. Jovaiša L., 2001, *Ugdymo mokslas ir praktika*. Vilnius: Agora.
11. Jucevičienė P. (1997) *Ugdymo mokslo kaita*. Kaunas: KTU.
12. Knapper C. K., Cropley A. J. (2000*) Lifelong learning in Higher Education*. 3rd ed. London: Kogan Page.
13. Laužackas R. (2000) *Mokymo turinio projektavimas. Standartai ir programos profesiniame rengime*. Kaunas: VDU.
14. Leliūgienė, I., Baršauskienė, V. (2007) *The role of the university in community development Responding to the challenges of globalization* // Higher Education and National Development:// universities and societies in transition, , London and New York: Routledge Taylor and Francis Group.
15. Maslow, A. H. (1943) *A theory of human motivation*. Psychological Review, Vol 50(4), Jul, 370-396.
16. Panorama Series.(2008) *Luxembourg: Office for Official Publications of the Communities*, p. 12.
17. Petty G.(2007*) Šiuolaikinis mokymas*. Vilnius: Tyto Alba.
18. Ramsden P. (2000) *Kaip mokyti aukštojoje mokykloje*. Vilnius: Aidai.
19. Teresevičienė M., Gedvilienė G. (1999) *Mokymasis bendradarbiaujant*. Vilnius: Garnelis.
20. *Lietuvos Respublikos baudžiamasis kodeksas*. (2009).Vilnius: Saulelė.
21. Хекхаузен Х. (2003) *Мотивация и деятельность* / Мастера психологии. Москва.

ISSN 2029–1701 (print)
ISSN 2335–2035 (online)

Mokslinių straipsnių rinkinys
VISUOMENĖS SAUGUMAS IR VIEŠOJI TVARKA
PUBLIC SECURITY AND PUBLIC ORDER
2012 (7) Scientific articles

ACTIVE LEARNING METHODS TO USE TO PREPARE POLICE OFFICERS

Viacheslav Chirgin*
Mykolas Romeris University

S u m m a r y

Lecturer's profession is difficult and significant. One of the crucial points in successful teaching is tasks and objectives as to educate a personality. Earlier the priority was given to the value of knowledge transfer, the quantity of the training. This attitude was the premise for traditional didactics and reproductive teaching methods to appear. Traditional model of teaching was as follows, the lecturer dominates and commands, while students have to obey undoubtedly. Modern education in Lithuania shall be based on modern didactics, emphasizing the close relationship between the content of education and its methods. Higher educational institutions become permanently learning organizations that use the latest training methods, and different ultimate techniques. The requirements for the reformation of higher education in Europe, so that it becomes a global standard, are inherently linked to a common European University Area and higher educational institutions providing a need for such reformation. New learning methods and the analysis of the results of their application at the Faculty of Public Security is the purpose of this article. The article deals with the use of active learning methods in accordance with the theme "Legitimacy of the use of a firearm and special means" and the analysis of the results received in the experimental and control groups.

The study hypothesis suggested: to prove the positive effect of the development of students' legal consciousness and internal motivation during the experiment conducted on the basis of the implementation of active learning methods.

The study was carried out at Mykolas Romeris University Faculty of Public Security during 2010-2011 years. Overall 119 students of Law and police studies program took part in the research, i.e. 56 female and 63 male. The first phase of the research aimed at the review and selection of active learning methods. During the second phase two groups of students participating in the research were formed, i.e. the experimental and control groups.

The results of the survey confirmed the positive effect of the development of students' legal competence at the Faculty of Public Security. Positive results of the formation of reproductive performance components were theoretically justified and statistically confirmed during the research. In accordance to the author's personal experience of the implication of active teaching / learning methods, it can be argued that they promote learning motivation, interest in the subject of study, encourage students' initiative and creativity, as well as contribute to the development of students' skills.

Keywords: The study process, active learning methods, students.

Viačeslav Čigrin*Mykolo Romerio universiteto Viešojo saugumo fakulteto Valstybės sienos apsaugos katedros lektorius Edukologija
Viacheslav Chigrin* Lecturer at Mykolas Romeris University Faculty of Public Security Department of State Border Protection. Education